

Pokud utvoříme Jihlavu plnou zážitků, tak se do ní budou lidé rádi vracet

V roce 1997 nastoupila Silvie Čermáková do Muzea Vysočiny Jihlava, kde pracuje dodnes. Dlouholetá zaměstnankyně prošla několika pozicemi – od průvodkyně po muzejního pedagoga. Po tři roky vedla také pobočku muzea v její rodné Třešti. Život uprostřed kulturního dění nejen v Jihlavě zavedl absolventku Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně až na místo Radní města Jihlavy. Silvie Čermáková se v současné době věnuje například projektu Inkubátor – Jihlava vzdělává kulturou, vytváří místa připravená pro snadné konání kulturních akcí a je iniciátorkou nové podoby jihlavských Vánoc i letošního výročí sametové revoluce, projektu Svobodná třicítka.

■ Aneta Hrdličková

Od Jihlavanů lze často slyšet výrok, že to v městě nežije. Souhlasíte s tím?

V Jihlavě jsem od roku 1990 a tento výrok slyším nepřetržitě. Mrzí mě, že je tato mantra neustále opakována. Jako člověk, který žije kulturou, mohu říct, že jihlavská kulturní nabídka se po stránce obsahové, estetické i kvalitativní stále zlepšuje. Jsem přesvědčena o tom, že pokud byste chtěla stihnout všechny kulturní akce, které si zaškrtnete v kalendáři, tak nebudete mít dostatek volného času. Doufám, že se podaří tento pocit změnit a Jihlavě vtisknout atmosféru vžitě kultury, která do veřejného prostoru také patří.

Jak toho dosáhnout?

Jihlava je městem, které postrádá zásadní životodárnou složku – studenty z vysokých škol. Protože aktivity kolem studentského života vytvářejí zpravidla takové kulturní podhoubí. Vznikají spontánně a často nemají podobu velikých, hlučných, několika-denních akcí. Jsou to komorní záležitosti, které kulturní vnímání vtisknou mladým lidem, a město začne kulturou opravdu žít. Tomu by mohl jít naproti třeba projekt Jihlava vzdělává kulturou a vůbec celý záměr Jihlavu více tímto směrem otevřít.

Můžete projekt blíže představit?

Jihlava vzdělává kulturou je podle mne to neprogresivnější, co lze potkat nejen v Jihlavě, ale i v rámci celé České republiky. Je to krok za hranici běžného vyučování a zajímavý způsob jak do procesu vzdělání dostat skutečně zaujetí a skutečnou touhu po tom, dozvědět se víc. Spojení kulturních organizací a škol má obrovský potenciál i dobrou vzájemnou vazbu. Pro studenty to není jen strohá návštěva galerie bez smyslu-plně naplně, která v člověku nic nezanechá. Setkání s autentickými osobnostmi a jejich prací, s využitím předmětů v opravdovém místě dění je intenzivní zkušenost, která přetrvá. A kulturní svět se stane součástí jejich života.

Což jistě koresponduje s novou strategií Jihlavy jako města přátelského k dětem...

To je ten nejzásadnější důvod, proč mi dává smysl to, co dělám. Pokud utvoříme prostředí plné zážitků, které si mladí zapamatují do další-

SILVIE ČERMÁKOVÁ, radní města Jihlavy (ŽIJEME JIHLAVOU!)

Foto: archiv MMJ

ho života, tak si utvoří k rodnému městu těsný vztah a budou se sem rádi v dospělosti vracet. Nikdy není pozdě na to, udělat si čas získat vztah k okolí. Prostředí města působí na všechny, a když si třeba představíte, jak se Jihlava změní jediným dnem, kdy město udělá BUSking, kdy ulice ožijí dobrou muzikou, dáte mi za pravdu, že procházka městem je skutečně zážitek. Jde o to naučit se ve městě nejen pracovat, chodit na nákupy nebo do školy, ale naučit se v něm skutečně žít.

Tomu by měla pomoci i místa s kulturní připraveností?

Místa připravená pro kulturu, to je něco, co nosím v hlavě už hodně dlouho. Před třemi lety jsem spolupracovala na vzniku kulturní strategie a při participativních setkáních vznikla mapa, která zachycovala prostory, ve kterých lidé rádi tráví čas a kde by rádi kulturu viděli nebo sami dělali. Na základě toho jsme vygenerovali několik konkrétních míst, kde jsme se rozhodli snížit práh tak nízko, jak je to jen možné. Cílem je, aby kdokoli s dobrým nápadem mohl na těchto místech uspořádat svoji akci bez zbytečného papírování a do několika dnů. Slibujeme si, že díky tomuto projektu najdeme dosud neobjevená místa i lidi. Tam, kde dosud bylo čtyři až pět vstupních dokumentů, bude teď jeden jednoduchý formulář, sdílený pro všechny dotčené odbory na úřadě.

Nebojíte se stížností na hluk?

Užití těchto míst je vázáno všemi platnými vyhláškami a předpisy. Není zde překročitelná hranice nočního klidu, ani prostor pro porušení vyhlášky o konzumaci alkoholu na veřejnosti. Pokud by někdo organizoval událost, která by vyžadovala udělení výjimky, bude si to muset vyřešit standardním způsobem. Ale předpokládáme, že se na těchto místech budou konat spíše malé akce.

Připojí se k těmto místům i Modeta nebo Stříbrné údolí?

Modeta i Stříbrné údolí jsou pro nás velkou výzvou a příležitostí k tomu, aby se právě do těch neobjevených míst přivedl život města. Málolokteré centrum má tak krásný klidový prostor a je potřeba odkrýt jeho příběh. Právě teď neplánuji jeho připojení k místům s kulturní připraveností, ale otevírá se možnost například využít Stříbrné údolí pro virtuální rodinnou hru Skryté příběhy.

Jakým je vlastně úřad pořadatelem akcí?

Myslím si, že město akce, které má takzvaně na triku, pořádá s maximálním nasazením a využitím celé kapacity svých úředníků. To ale není šťastná situace, protože úředníci, kteří se věnují často organizaci velkých akcí, jsou nadměrně zatíženi a mají ještě mnoho dalších povinností. Nejenom, že je to vysilující, ale brzdí to i samotný úřad. Pokud bude mít město vlastní organizaci pro kulturu a cestovní ruch, navíc s odborníky, kteří dokáží být dobrými organizátory i propagátory, tak se jistě jeho značka i kulturní zázemí posílí.

Co by tedy mohla nová organizace pro kulturu a cestovní ruch městu přinést?

Pokud bude mít odborníky, kteří dokáží dobře předat informace o městském kulturním dění i jeho zajímavostech, mohou mimo jiné zaujmout pro spolupráci také ostatní aktéry ve městě, jako jsou podnikatelé, velké firmy a další externí organizace. Je to i způsob jak zkvalitnit systém dotací, který leží v současné chvíli především na veřejných financích. Lze transparentním způsobem, a to například prostřednictvím kulturního fondu, pomoci sponzorům vstoupit do veřejného prostoru a nabídnout možnost vlastní prezentace s tím, že jsou spojeni právě s prestiží jihlavské kulturní značky. Tento systém by dokázal navázat i na regionální vazby a mohl být pro Jihlavu i přínosem ekonomickým.

Jihlavou se nese informace, že letošní Vánoce budou výjimečné, můžete prozradit víc?

Chtěli bychom, aby tato nová podoba Vánoc představila Jihlavu jako město setkávání. Vytvořit přívětivý prostor, ve kterém máte čas se zastavit a popovídat si. Náměstí bude během zimních měsíců otevřené hlavně dětem. Součástí nových Vánoc totiž bude možnost si vzít na náměstí brusle a možná úplně poprvé v životě se projet po ledě kolem Mariánského sloupu.

A jak bude Jihlava letos slavit třicáté výročí Sametové revoluce?

Jihlava se původně vůbec nerozhodla něco takového slavit. Z období před volbami nevyšlo nic, co by třicet let svobody připomínalo. Takže jsme se jako nově nastoupené vedení ocitli v ne zcela příznivé situaci. Jakákoli větší akce vyžaduje dobrou přípravu a nezanedbatelné finanční prostředky. Nebylo ani jedno a nám připadalo připomenutí těchto třiceti let jako velmi důležitá věc. Já osobně to vnímám jako velmi naléhavé. V době, kdy se prosazují mnohé nedemokratické postupy, se musí připomínat, že svoboda není samozřejmost a nelze očekávat, že ji místo nás někdo zařídí.

Tak vznikla Svobodná třicítka...

Ano, z této potřeby jsme postavili myšlenku Svobodné třicítky na dvou základních pilířích. Jeden má oslovit všechny, kteří stejně jako my vnímají důležitost toho si připomenout, že za svobodu musí být člověk stále ve střehu. Dát možnost těm, kteří se chtějí k výročí Sametové revoluce přihlásit vlastním projektem a vytvořit tak pro Jihlavany společný kulturní program s mnoha druhy vyjádření. Proto jsme vymysleli takový virtuální kalendář akcí, který jsme nazvali Svobodná třicítka. Do tohoto živého kalendáře může vstoupit kdokoli a až do konce roku přidat jakoukoli akci s tím, že ji bude město skrz své mediální výstupy propagovat a prostřednictvím loga se připojí ke Svobodné třicítce. Jsem velmi ráda, že je už nyní v programu pestrá společnost, která zahrnuje koncerty, filharmonie, výstavy, autorská čtení, přednášky i divadelní formáty či happeningsy.

A ten druhý zmíněný pilíř?

Druhým pilířem je Zeď svobody, tedy další z akcí, která se ke Svobodné třicítce přiřadí, a jejímž organizátorem je město. Ke Zdi svobody ale nechceme zatím moc prozradit, protože její podstatou jsou právě překvapující setkání. Vznikne ve spolupráci s Petrem Pišou a bude to také skromné pokračování loňského Proletí 100letí. Měl by se změnit prostor na horním Masarykově náměstí tak, aby dal pocítit lidem, jaké to je, když o svobodu z ničeho nic přijdou. Bude to intervence do veřejného prostoru, ale také do vlastních pocitů a postojů. Je pro nás důležité zasáhnout všechny generace – ty, které vzpomínají, ty, které zapomněly, a hlavně ty, které by měly být v budoucnu ochránci i patrony svobody a demokracie. Bude to trochu taková hra na vázno, ale určitě to bude stát za to!